

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej

World Union of the Home Army Veterans

Zarząd Główny
ul. Zielna 39,
00-108 Warszawa,
Headquarters
NIP 526-17-10-045
Regon 001383411

Rachunek bieżący: Raiffeisen Bank Polska S.A. 06 1750 0012 0000 0000 2268 4221
Biuletyn Informacyjny: Raiffeisen Bank Polska S.A. 40 1750 0012 0000 0000 2268 4288

Organizacja Pożytku Publicznego

www.armiakrajowa.org.pl
e-mail: biuro@armiakrajowa.org.pl
tel. 22 620 12 85, 620 12 87

L. dz. *277/2018*

Warszawa, dnia *19.03.2018.*

Recenzja książki autorstwa prof. dr hab. inż. Marka Cieciury
pt. „Kolejna Miejsca Pamięci Armii Krajowej w Warszawie i okolicach
Patriotyczna gra komunikacyjna Uzupelnienia”

*Wszyscy wiedzą, że czegoś nie da się zrobić,
i przychodzi taki jeden, który nie wie, że się nie da,
i on to właśnie robi - Albert Einstein*

Recenzowana książka wpisuje się w jeden z najważniejszych celów działania Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, jakim jest „Badanie, utrwalanie i rozpowszechnianie historii, tradycji i dziedzictwa ideowego - Etośu Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego”.

Jest to już czwarta pozycja autorstwa prof. Marka Cieciury - Wiceprezesa Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, upowszechniająca historię Armii Krajowej z wykorzystaniem niekonwencjonalnego podejścia oraz nowoczesnych technologii informatycznych.

Niniejsza recenzja jest w części powtórzeniem ocen zamieszczonych w recenzjach poprzednich książek z uaktualnieniem informacji o zawartości.

Książka obejmuje 545 stron tekstu, rozpoczyna ją obszerny spis treści na stronach 5-24 i składa się z dziewięciu części:

- I. Podziękowania: str. 26
- II. Uwagi wstępne: str. 27 - 32
- III. Miejsca Pamięci Armii Krajowej w Warszawie: opisy 189 - 211, str.33 - 163
- IV. Miejsca Pamięci Armii Krajowej w powiatach otaczających Warszawę: opisy 212 - 253, str. 165 - 382
- V. Miejsca Pamięci Armii Krajowej położone w kolejnym otoczeniu Warszawy: opisy 254 - 268, str. 383 - 480
- VI. Uzupelnienia opisów: str. 481 - 486
- VII. Indeks osób: str. 487 - 524
- VIII. Edukacyjne Gry Turystyczne: str. 525 - 540
- IX. Podsumowanie II Edycji Patriotycznej Gry Komunikacyjnej: str. 541 - 545

Części III., IV. i V. są głównymi pozycjami dzieła. Zamieszczono w nich opisy 80 „Miejsc Pamięci AK”. Część III. zawiera opisy 23 kolejnych Miejsc w Warszawie, część IV. opisy kolejnych 42 Miejsc - w tym 41 położonych w 7 powiatach otaczających Warszawę, a część V opisy 15 Miejsc - w tym 14 położonych w 10 dalej zlokalizowanych powiatach.

W opisach zamieszczono bardzo dużą liczbę najrozmaitszych zdjęć, schematów i dokumentów.

W każdym opisie zamieszczonych jest 5 pytań testowych z 3 możliwymi odpowiedziami. Opisy obejmują działalność Armii Krajowej i biogramy Jej żołnierzy.

Należy podkreślić, że zebrane informacje nie koncentrują się na powszechnie eksponowanym okresie Powstania Warszawskiego, ale także na wydarzeniach je poprzedzających i wydarzeniach późniejszych. Nie dotyczą tylko Warszawy, ale większości Obszaru Warszawskiego Armii Krajowej.

Opisy z części IV i V. zawierają informacje o strukturze organizacyjnej i terytorialnej oraz dowódcach i komendantach rejonów Obwodu VIII Okręgu Warszawskiego i innych obwodów Obszaru Warszawskiego AK. Stanowią więc swojego rodzaju „nakładkę” nad opisanymi wydarzeniami i biogramami publikowanymi w niniejszej i poprzednich książkach.

W części VII. zamieszczono indeks 1570 osób wymienionych w książce. Jest to kolejny, obszerny, unikalny i wartościowy wykaz żołnierzy Armii Krajowej z Warszawy i okolic, z przyporządkowaniem do wydarzeń w których brali udział.

Całość książki dostępna jest także w portalu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej pod adresem: <http://armiakrajowa.org.pl/ksiazka4gra/>

W końcowych częściach VIII - IX zamieszczono cenne i ciekawe informacje uzupełniające. Chciałbym z nich szczególnie podkreślić oryginalny zamiar opracowywania lokalnych, edukacyjnych gier turystycznych, dostarczających z definicji także wiedzę o Armii Krajowej. Bardzo pozytywnie oceniam opracowanie i możliwe włączenie do gier 25 pytań testowych dotyczących odzyskania niepodległości przez Polskę po 100 latach niewoli.

Ze względu na bardzo szeroki zakres książki Autor nie wyklucza popełnienia takich czy innych nieścisłości. Stąd na stronie internetowej książki przewidział umieszczenie tak erraty, jak i uzupełnień.

Podsumowanie

Opracowana książka dostarcza unikalnej i obszernej wiedzy o Armii Krajowej i jej żołnierzach. Udostępnienie tej wiedzy w przewidzianej postaci elektronicznej spowoduje jej dostępność nieograniczonemu kręgowi odbiorców. Dodatkowo planowane wykorzystanie w kolejnych grach umożliwi także zweryfikowanie stopnia jej opanowania poprzez udzielanie odpowiedzi na zamieszczone pytania z bieżącym ocenianiem ich poprawności.

Książka napisana została językiem możliwie prostym i oszczędnym, tak jak i inne pozycje Autora. Zebrane w jednym miejscu różnorodne informacje stanowią bardzo wartościowy materiał edukacyjny.

Z pozycji Prezesa Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej stwierdzam, że nie było dotąd pozycji o takim zakresie informacji. Nie do oceny jest inwencja Autora i poświęcony przez Niego czas na przygotowanie książki. Zakres i postać prezentowanych w zintegrowanej, przystępnej i atrakcyjnej postaci tak obszernych materiałów zasługuje na najwyższe uznanie.

Bardzo pozytywnie oceniam zamiar Autora wydania w postaci jednej, uporządkowanej publikacji opisów zamieszczonych w 3 kolejno publikowanych tomach, łącznie z niniejszym. Będzie ona zawierać opisy co najmniej 268 Miejsc Pamięci oraz indeks zawierający ponad 5400 nazwisk.

Będziemy dążyć do rozpowszechnienia tej książki w możliwie szerokim zakresie, w tym spowodowanie znalezienia się jej w bibliotekach, szkołach i uczelniach, a przede wszystkim udostępnienie jej nauczycielom historii.

Osobiście podziwiam pracowitość Autora i zaangażowanie w dzieło, którego wykonanie przez jednego autora można teoretycznie ocenić jako niemożliwe.

Zamieszczony na wstępie cytat, powtórzony z recenzji drugiego tomu, wydanego w grudniu poprzedniego roku, nawiązuje do pracy wykonanej przez Autora.

Autor w swoich pracach zamieszcza różne cytaty, które jak wiem zbiera od wielu lat. Na początku poprzedniej książki zamieścił następujący: *Biblioteka aleksandryjska była pierwszą próbą zebrania w jednym miejscu całej wiedzy ludzkości. Ostatnia taka próba to Google – Brewster Kahle*. Proponuję jego modyfikację: *Biblioteka aleksandryjska była pierwszą próbą zebrania w jednym miejscu całej wiedzy ludzkości. Ostatnia taka próba to zebranie z wykorzystaniem Google wiedzy o Armii Krajowej przez prof. Marka Cieciorę*.

Zrewanżuję się Autorowi "złotą myślą", porównującą Jego prace do "kamienia rzuconego do wody". Oczywiście nie w tym sensie, że wrzucony ginie, tylko że kręgi rozchodzące się po powierzchni wody obejmują coraz większą powierzchnię. Analogia do informacji o AK docierających do coraz większych mas Czytelników oraz Użytkowników Internetu.

Po raz kolejny chapeau bas dla Autora.

PRÉZES
Zarządu Głównego SZŻAK

prof. dr hab. Leszek Żukowski